

Tussen de techniek op locatie Eindhoven overleggen Jacco Vessies (links) en Embrecht van der Linden over het zetten van de puntjes op de i.

Van a tot z bezig met produceren van kwaliteitsvoerders met voorspelbare resultaten

Aandacht voor elk aspect

Leg twee identieke samenstellingen naast elkaar, dan zegt dat toch niets over wat varkens met het voer in de stal presteren. Elk facet in de grondstofkeuze, productie, opslag en toepassing van voeders heeft invloed op het eindresultaat. Naast techniek en technologie zijn mensen in de productie cruciaal voor het leveren van constante kwaliteit en voorspelbare resultaten in de stallen.

Grip op de productie. Daar draait het om bij ons als producent van mengvoerders en ook bij varkenshouders', stelt Jacco Vessies, nutritionist bij ABZ Diervoeding. In een tweejarig project is met een teamaanpak de voorspelbaarheid van het voer op alle mogelijke aspecten verbeterd. 'Of het voer nu van onze productielocatie in Nijkerk, Markelo of Eindhoven komt, het is identiek.' De toegepaste processen zijn op elke locatie

hetzelfde, maar de technieken zijn net even anders. Dat geldt ook voor de werkwijze van het team van productiemedewerkers. Om dan toch hetzelfde eindresultaat te krijgen, moet alles op elkaar worden afgestemd. 'Uitgangspunt is de voorspelbaarheid van voeders in de stal en van daaruit de productie in de fabriek finetunen', vertelt Embrecht van der Linden, productie leider in Eindhoven. 'We weten precies wat in het eindproduct zit door korrelanalyses uit te voeren.

Doordat Jacco mij en mijn team meeneemt in de resultaten en het belang van constante kwaliteit voor de gezondheid en prestaties van de varkens, krijgen wij er ook een gevoel bij. Dat werkt supermotiverend.' De focus op gezondheid van maag en darmen bij de varkens en het belang van voervezels heeft ook zijn uitwerking in de voerfabriek. Naast het malen is het walsen erbij gekomen. 'Eiwit- en zetmeelbronnen fijnmalen zorgt voor een efficiënte vertering, maar is

niet ideaal voor de gezondheid van de maag en de dunne en dikke darm', stelt Vessies. 'Voor het optimaal functioneren daarvan zijn voervezels broodnodig. Het effect van maagpijn en darmkrampen op de algemene diergezondheid en het dierenwelzijn zijn we wat vergeten bij het streven naar een zo laag mogelijke voerconversie. In het verleden werden die bijeffecten gemaskeerd met hogere doseringen koper en zink en de inzet van antibiotica op de boerderij.'

OVERAL REKENING MEE HOUDEN

Om te sturen op maag-darmgezondheid, worden vezelbronnen zoals gerst flexibel bewerkt. Via een bypass kan tussen de 5 en 40 procent van de hoeveelheid gerst naar de walsenstoel worden gestuurd om extra vezels en structuur aan het voer toe te voegen. 'Omdat we weten hoeveel structuurverlies optreedt bij het persen en eventueel het verkruiden, houden we ook daar rekening mee', vertelt Vessies. 'Het resultaat is overall in de varkensstallen zichtbaar. De mestconsistentie bij zeugen is goed en je ziet veel minder dunne mest bij biggen en vleesvarkens. De varkens voelen zich prettiger, zitten lekker in hun vel waar

Speenvoer produceren vak apart

ABZ Diervoeding produceert alle soorten en maten varkensvoerders in zijn fabrieken in Eindhoven, Markelo en Nijkerk behalve speenvoeders. Het bedrijf maakt deze speciaalvoerders op de productielocatie in Leusden. ABZ Diervoeding verwerkt de meest hoogwaardige grondstoffen in die biggenvoerders. Elke grondstof wordt op die productielocatie apart behandeld. Voor een maximale kwaliteit en veiligheid van speenkruidmels wordt er geproduceerd op een matrijs van 6 millimeter. Zo blijven de grovere delen beter behouden. In bigbags worden speenvoeders naar de andere locaties vervoerd. Met speciale units worden de speenvoeders in een compartiment van een bulkwagen gelost om ze samen met andere varkensvoerders naar de varkensbedrijven te brengen.

door er minder bijterij optreedt.' Het doorlichten van elke stap in het proces van voer maken heeft ook andere aandachtspunten opgeleverd. Van der Linden: 'Iedere medewerker hebben we meegenomen bij het nut van het bewaken van de procestemperaturen. Goed meten en altijd op dezelfde plek in het productieproces leveren uniformiteit en zekerheid op. Ook dit stukje bewustwording draagt bij aan kwaliteit van voeders.'

'DE DIERGEZONDHEID IS GEBAAKT BIJ AFWEZIGHEID VAN MAAGPIJN EN DARMKRAMPEN'

Bij het secuur samenstellen van mengvoerders zijn er naast de grote grondstofstromen kleinere voercomponenten zoals aminozuren, vitamines en mineralen nodig. Om een optimale kwaliteit te waarborgen, is bewust gekozen voor het apart opslaan in premixsilo's. Vier premixblokken met 71 silo's en een gloednieuw tankenpark worden daarvoor gebruikt. Vessies: 'Gevoelige stoffen

sprayen we op de korrels om maximaal effect te houden.'

KRITISCHE GRONDSTOFFEN

Het verslepen van grondstoffen naar een volgende voercharge veroorzaakt afwijkingen in de eindsamenstelling. Zeker bij het aanmaken van kleine charges is het volgens de nutritionist opletten. 'Het is een heel ander verhaal of een kilo meer of minder van bepaalde grondstof optreedt per ton mengvoer of per 10 ton', licht hij toe. 'Zeker bij kritische producten zoals toevoegmiddelen die een laxerend effect of een bufferende werking hebben, moet je extra alert zijn. Afwijkingen hebben we exact in beeld gebracht en bepaalde productievorgordes mogen niet.' Aandacht voor het kwaliteitsdenken heeft invloed op de productiesnelheid. 'Zoveel mogelijk tonnen voer per uur produceren is niet het doel', benadrukt Vessies. 'We vragen veel van onze productielocaties en de medewerkers om elke dag voer van constante samenstelling te produceren. Met overleg en praten creëren we het juiste gevoel en weten we waar we het met z'n allen voor doen: gezonde varkens die voorspelbaar presteren en boeren die met plezier werken.'